

# EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,  
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.  
Hirdetési díj: Háromhastós petitsor egyszeri hirdetésre 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilvánt.: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»  
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Eperjesen, Pó-utca 59-ik szám, Kósch Árpád könyvnyomtató-intézet.  
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,  
valamint a hirdetési díjak is.

## Az állami kezelőtisztviselők országos mozgalma.

Az állami tisztviselőknek az alkotmányos éra beállta alkalmával megállapított javadalmazása az akkori viszonyokhoz mérten sem volt túrhetően megállapítva, mindazonáltal a jövő kecsegtető reményével eltelt nemzedék ifjúságának nagyrésze az államszolgálat nemes hivatásának — a honfűi szeretettel karöltve járó kötelességérzettel — megfelelt.

Ámde a gazdasági viszonyok s a társadalmi élet rohamos fejlődése a kisebb javadalmazású állami kezelőtisztviselőkre nyomasztó hatást gyakorolt s a fokozódó közterhek — az élelmszerek megdrágulása, a fogyasztási adók emelése s a lakberek mesterséges felszökötése folytán — helyzetük mindinkább túrhetősebbé vált. A fejlődésnek ebben a korszakában az állami élet is mindinkább terjeszkedvén, a különböző adók és közterhek emelése által maga az állam is hozzájárult az életviszonyok megdrágításához s a kisebb javadalmazású tisztviselők helyzetének súlyosbításához.

Végre igazságos ügyük a magas kormány előtt is méltánylásra talált s vélt sérelmeik orvoslására meghozták az 1893. évi IV. törvény-czikket.

Nincs szándékunk az idézett törvényt kritika tárgyává tenni, mert arra magunkat hivatottnak nem érezzük, mindazonáltal nem hagyhatjuk figyelmen kívül azon körülményt, hogy a fizetést szabályozó törvényjavaslat intenciója ellenére, éppen a kisebb javadalmazású tisztviselők részesültek legkevésbé a törvényben megállapított fizetési többlet kedvezményeiben.

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül az 1893. évi IV. t.-cz. 3. §-ának azon hiányos intézkedését sem, a mely az alacsonyabb fizetési

osztályokkal szemben a magasabb osztályba tartozók létszámát a törvényben nem határozza meg.

Mindezekből eredő nehézségeknek a megkönnyebbítését tűzte ki feladatául a X. és XI. fizetési osztályba sorozott állami tisztviselőknek október hó 2-ikán Budapesten megtartott értekezlete, a mely által elfogadott s a törvényhozás-, illetve minisztertanácsához intézendő emlékirat lényege oda irányul s azon végeredményt célozza, hogy a mennyi kezelőtisztviselő van a XI. fizetési osztályban, fele soroztatnék a X.-be s a mennyi e szerint a X.-ben leendő, ismét fele soroztassék a IX.-be.

Daczára annak, hogy a régi rendszer szerinti 500 frt minimum képezné kérelmük kiindulási pontját, mindazonáltal ez alapon is a cél elérhető lenne, mert megfelelő magasabb állások szervezése folytán *biztos* előmenetelre számíthatnának.

Jelenleg az összes állami hivataloknál a három alsó fizetési osztályba 4642 kezelőtisztviselő van sorozva (a fogházfelügyelők, posta- és táviráda-segédtsztek és segédellenőrök is beleértve). A IX. fizetési osztályba azonban csak 106 tisztviselő van sorozva, a tervezet szerint 663 lenne; a X.-ben 718 van, a tervezet szerint 1327 lenne; a XI.-ben 3818 van, a tervezet szerint 2652 lenne.

E szervezés az államháztartásnak csak 674,343 frt évi többlet-kiadást okozna, és az intéző körök jóakarásával könnyen meg is valósítható.

Az értekezlet által emlékirat alakjában elfogadott törvényjavaslat-tervezet indokolásában foglalt nyomós érvek ha valahol, úgy Eperjesen kiállják a tűzpróbát. Séppen azért, mert városunk intelligenciájának jelentékeny részét teszik ki

a mozgalomban szintén résztvevő tisztviselők és mert meg vagyunk arról győződve, hogy kívánságuk csakugyan a legégetőbb szükség érzetének megnyilatkozása, készséggel tettünk eleget a fentiek közlésével a mozgalmat vezető végrehajtó-bizottság felszólításának s hiszszük, hogy azok, a kik városunk és vármegyénk érdekeit felsőbb helyen vannak hivatva erélyesen képviselni, az immár országos érdeklődést keltett mozgalom sikerre vezetésében kövendő, lelkesítő példával fognak előjárni.

## Vármegyénk és városaink.

Törvényhatósági közgyűlés. Vármegyénk törvényhatósági bizottsága október 1-sején tartotta közgyűlését *Tahy József* alispán elnöke alatt. A gyűlésen a bizottsági tagok feltűnően csekély számmal vettek részt, különösen a tárgysorozat első pontjainak letárgyalása után alig néhányan maradtak együtt. A gyűlést kormányzó-alispán néhány meleg üdvözlő-szóval nyitotta meg. Majd az igazoló-választmány jelentését olvasták fel a bizottság tagjainak sorában végbement változások felől s ezzel kapcsolatban tudomásul vették *Láng Mihály* állami tanítónőképző-intézeti igazgató búcsúlevelét. Felállva hallgatta meg a gyűlés ő cs. és apostoli kir. Felségének köszönetét a hetvedik születésnapja alkalmából ország-szerte kifejezett jókívánatokért. Majd tudomásul vette a bemutatott eskütételi jegyzőkönyveket. Dr. *Desseffy István* közigazgatási gyakornoknak, egy éves önkéntes katonai szolgálatának teljesítésére, egyévi szabadságot engedélyezett. Meghallgatta várm. alispánnak nagy gondal kidolgozott részletes előterjesztését a közigazgatási, árva- és gyámhatósági szükségletek 1901. évi fedezésére vonatkozólag, mely a múlt évi javaslatokkal teljesen egyetértőleg, óhajtja néhány új hivatalos állás rendszerezését, illetve a tisztviselők emelését. Ennek felterjesztését határozta el. Ugyancsak alispáni előterjesztés alapján elfogadták a törvényhatósági útalapnak 1901—1902. évekre egybeállított költségvetését, melynél évi 60,000 K. hiánynak fedezését a minisztériumtól kéri s melynek kapcsán a törvényes maximumot képező 10% nyi utadót,

## AZ „EPERJESI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

### Petőfi verse a sárosi várról.

írta: dr. Horváth Ödön.

Mikor egy év előtt, Széchenyi-körünk Petőfi-ünnepére, kis munkáimhoz: a «*Petőfi Eperjesen*» című műhöz, gyűjtöttem adataimat, sokat kutattam én is az után a költemény után, a melyet Petőfi eperjesi időzése alatt, ama kirándulása alkalmával írt, melyet jóbarátok kedélyes társaságában a sárosi-várra tett volt. Átolvastam sok művet és jegyzetet, melyek ezeknek az Eperjesen töltött napoknak az emlékeit örökítik meg; — megkérdeztem egynehány tanúját az akkori időknél, a kiknek emlékezetében még élhetett pár adat a költői verseny e szép idejéből, — megkérdeztem hazai irodalomtörténetünknek nem egy bűvűjét és szaktekintélyét: de eredményre nem tudtam jutni semmiképp.

Most a közelmúlt napokban, a *Magyar Nemzet* egyik (szept. 29-iki) számának tárczájában, nemzetünk koszorús költője: *Fókai* közli az *Illés Bálint* levelét, melynek kapcsán ő egy verset küldött be neki. Ez a vers volna állítólag az eddig hasztalan keresett költemény.

Hadd álljon itt *Fókaink* kis czikke és a kérdéses levél egész terjedelmében:

„Még mindig nem hagyta el a földet...

Nem tudta felcserélni a haza honfivértől meleg földét a hideg éggel...

Még mindig ellátogat azokhoz, a kikről tudja, hogy meglátják az ő szellemalakját...

Ott suhant végig fényes árnyéka a szobám falán, csendes éjjel, szemfedőjének lebbenése eloltotta az éjjeli mécsest s aztán csak ő maga világított még egy pillanatra. Hangja is volt. «Csak egy húr zöngése, mely lantjáról lepattan.» S ez a lant még most sem függ érintetlenül. Belekapnak a húrokba szelleműjiai...

Nevemnapja volt: talán ezt jött köszönteni.

Korán reggel egy levelet találtam az íróasztalomon, melybe Petőfinék egy eddig ismeretlen költeménye volt zárva.

A levelet Illyés Bálint országos képviselő, régi jó barátom írta. Tartalma ez:

Kis-Tarcsa, 1900. szeptember 21-ikén.

A mellékelt Petőfi-féle költeményt, úgyis, mint a nagy költő kortársához, barátjához, úgyis, mint a Petőfi-társaság elnökéhez, azon kérelemmel küldöm hozzád, hogy méltóztassál azt hitelesség szempontjából elbírálni s ha méltónak talárod reá, a Petőfi-társasághoz juttatni. — A költeményt egyik öreg barátom (Rotter Vilmos) s volt honvéd-tisztársam következő sorok kíséretében küldte hozzám:

«E költeményt Petőfi a helyszínen írta s Nagy László, nyug. törvénybíró, akkor eperjesi jogász, emlékezetből mondotta nekem toliba: oly egyén, kinek hitelt adni lehet.»

A levélben megnevezett hazafiak annyira tiszteletreméltó alakok, hogy nem lehet kételkednünk a kútforrás hitelességében. De engem még inkább meggyőz a költemény maga, mely egészen Petőfi eszmelobbanására vall.

### Sárosvár romja.

Petőfi Sándortól. 1845. évi tavaszán.

Alkotni nehezebb, mint rontani,  
S mégis, a mit a nagy ösök építének,  
Le nem dönthette végkép a bitór  
Minden dühével dúló fegyverének.

Csonkán merednek égbe toronyaid,  
Óh vár... S én mindenik mellett megállok;  
Szent érzellemmel honfi szívemen,  
Miként Jeruzsálemben a zarándok.

Egy ország-szerte üsött, kergetett,  
Sebektől vérző vad volt a szabadság.  
E vár vala utolsó menhelye  
És itt elfogták a vérszomjú kutyák.

E vár vala utolsó menhelye,  
Innen tekintett a tiprott hazára,  
Míg durva göggel tört reá a szarnok  
És a börtönnek fenekét járta.

Sötét börtönbe tették be a hőst,  
Hol rabbilincs kigyózott a kezekre...  
Lement a nap az égről más napig,  
És a hazáról?... arról mindörökre.

Én Petőfi eszmejárását vélem a versben feltalálni s méltónak tartom, hogy összes művei sorába fölvetessék.

Hogy miért nem vette föl e verset költeményei gyűjteményébe? Annak könnyen meg lehet találni az okát. A vers keletkezésekor a cenzura akadályozta

névszerinti szavazással, egyhangulag megszavazták. Erre várm. alispánnak rendszeres negyedévi jelentése következett, a mely gonddal egybeállítva tárta fel azokat az eseményeket, melyek a törvényhatóság utolsó közgyűlése óta, ennek életében felmerültek. Elsőben különösen meleg szavakkal emlékezett meg a jelentés dr. *Kraysell Aurél* kir. tanácsos, a Ferencz József-rend lovagja s nyug. várm. tisztii főorvosnak augusztus 17-ikén bekövetkezett gyászos elhúnytáról s részletesen méltányolta azokat a kiváló és bokros érdemeket, a melyeket az elhunyt mint törhetlen hazafi, mint nemesszívú emberbarát, mint a társadalmi élet egyik leglelkesebb s legbuzgóbb munkása és különösen mint a vármegyének hosszú évtizedeken keresztül lelkes, pontos, fáradságot nem ismerő s buzgalomban saját egészségét, sőt életét is kockára tevő tisztviselője szerzett. Majd szólt a jelentés a tarcaí és sírkövei fészolgabírósgoknál, valamint Eperjes sz. kir. városnál eszközölt hivatalvizsgálatokról, nemkülönben arról, hogy a jegyzői tanfolyamokat felállító törvény életbelépése folytán ez év szeptember 1-sején a vármegye jegyző-szigorlati bizottságának működése véget ért. Sajnálattal emelte ki azt a körülményt, hogy a jegyzői tanfolyamokból Eperjes sz. kir. városnak — dacára a jogos igénynek és az e tekintetben tett lépéseknek — nem jutott. Megemlékezett azután az Eperjesen, a városi kórházzal kapcsolatban felállított szülésznőképző-tanfolyam ügyéről, mely ez év október 15-ikén kezd meg első tanfolyamát, az állam igen jelentékeny támogatása mellett. Szólt a közutak fedő anyagának folyamatban levő szállításáról, valamint a nyári katonai beszállásokról; a népszámlálás előkészítéséről s a Lagnón és Kisszebenben előfordult nagyobb tüzesetekről. Szomorúan érdekes adatai voltak az alispáni jelentésnek azok, a melyek a vármegyei kivándorlásra vonatkoztak s a melyek szerint ez év január 1-sejétől szeptember 1-sejéig terjedő időben 4242 útlevél adatott ki, vagyis 820 darabbal több, mint az előző évben. A kivándorlás mérséklésére irányuló intézkedések nem látszanak sikerre vezetni s a m. kir. belügyminiszternek e tárgyban kelt rendelete szintén nem fog segíteni a bajon. Majd megemlékezett a jelentés a kóbor-czigányok ügyéről, nemkülönben az egészség- és állategészségügyről. Nagyobb figyelmet szentelt a vármegyénkben megtartott lópatkolási tanfolyamnak s az ennek végzetével megtartott vizsgálatnak is, a melyen a minisztérium képviselőjével s a gazd. egyet tagjaival együtt, a várm. alispán is megjelent. A tanfolyamot *Havas Jakab* állatorvos vezette. Hasonlóan szólt a jelentés a gazdasági egyesület által rendezett szarvasmarha-díjazásokról is, a melyek szintén szép eredménnyel jártak. A jelentésnek helyeslő tudomásulvételével, a közgyűlés annak minden javaslatát egyértelemmel elfogadta s dr. *Kraysell Aurél*nak emlékét és érdemeit, valamint az elhunytá felett érzett mély gyászt, jegyzőkönyvébe ígatta; a kivándorlás ügyének tanulmányozása s e tekintetben teendő javaslatát céljából alispán elnökle alatt *Bornemisza Lajos*, *Bujanovics Sándor*, br. *Ghillány Imre* és *Piller Kálmán* tagokból egy szűkebb bizottságot küldött ki. Ezután *Bujanovics Gyula* biz. tag kért engedélyt arra, hogy a tárgysorozat 53-ik pontja alá foglalt indítványát e helyütt indokolja s megemlékezett azokról az érdemeiről, a melyeket *Darányi Ignác* földmívelésügyi miniszter a hazai mezőgazdaság ügyének elővitelében szerzett s a melyeket

— mint mondá — már akkor is méltányolni tudtak, a mikor őket a kormányon lévő párttól elvi ellentétek választották el s indítványozta, hogy — különös tekintettel azokra a támadásokra, a melyeket nevezett miniszternek a párisi világiállításon tett nyilatkozatáért oly méltatlanul kellett elszenvednie — fejezze ki a törvényhatóság vele szemben táplált bizalmát. A közgyűlés — az állandó-választmány idevonatkozó javaslatának meghallgatása és egyértelmű elfogadása után — ezt el is határozta. Ezután kijelölte a törvényhatóság *Berzeviczy Elek* személyében a munkásközvetítőt, *Dobay Béla* személyében pedig ennek helyettesét; több pénztárvizsgálati leletet tudomásul vett; elhatározta, hogy a vármegyei alapok az itteni pénztézeteknél továbbra is az eddigi arányban helyeztessenek el, ellenben kimonodta azt is, hogy ezekből legfeljebb 30,000 koronányi összeg az Orsz. Központi Hitelszövetkezettel is elhelyezendő. Tudomásul vették a képviselőválasztási fuvardíjról, a korcsmákról és a sörházakról szóló szabályrendeletek jóváhagyását s a körjegyzői fizetés-alap és a háziipar-alap számadásainak helyeslését tartalmazó vm. rendeleteket. Elfogadták a bábaügy rendezésére és a házalási ügyre vonatkozó szabályrendeletet, nemkülönben alispán javaslatát a közs. pótdadó- és utadófőkönnyvek egyesítésére vonatkozólag. Jóváhagyták *Bártfa* sz. kir. városnak a marhalevel kezeléséről alkotott szabályrendeletét, valamint tudomásul vették alispán jelentését a községi közutak felől. Tudomásul vették a Székesfehérvári Vörösmarty-kör meghívóját a Vörösmarty-ünnepre s megkeresni határozták az *Eperjesi Széchenyi-kört*, hogy kiküldöttje a vármegye képviselőjét is eszközje. Ezenkívül számos jelentés, leirat, számadás stb. tudomásvétele után, illetve elintézése után a gyűlés az elnök elterése közben véget ért.

**A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet** központi igazgató-választmánya október 3-ikán tartotta gyűlését *Kubinyi Albertné* érdemes elnöknő elnökle alatt az egyet «Erzsébet árvaház»-ban. Elnök meleg szavakkal üdvözölte a szép számmal egybegyűlteket, különösen azokat, kik mint a közgyűlés által újonnan választott tagok, ezúttal először vettek részt az egyet tanácskozásában s kérte kitartó buzgalmukat és ügyszeretüket. *Kubinyi Albert* jogtanácsos ezután hosszabb beszédben emlékezett meg dr. *Kraysell Aurél* kir. tanácsosnak az elhúnytáról s részletesen fejtegette azokat az érdemeket, a melyeket a megboldogult a közelet és különösen a humanizmus terén szerzett s utóbbiak között főképen azokról, a melyek az ő nevét az egyet történetében is feledhetlenné teszik, a melyben az egyet alapításától kezdve évek hosszú során ő volt szives az egyleti orvos teendőit ellátni. Reámutatott arra is, hogy az ő elhúnytával az egyet nagyérdemű alelnöke, igazgató-választmányának egyik buzgó tagja és titkára jutott mély gyászba s indítványozta, hogy a gyűlés vegye helyeslőleg tudomásul azt, hogy a választmány a gyászaborultaknál személyesen tisztelgett, a koporsóra díszes koszorút helyezett és a temetésen testületileg vett részt, valamint, hogy emlékét, érdemeit és elhúnytá felett érzett mély gyászt jegyzőkönyvében örökítse meg. Az indítványt a gyűlés egyértelemmel magáévá tevén, a szép szavakért és a kegyeletes határozatért dr. *Horváth Ödön* kir. tanácsos, titkár mondott

meghatott köszönetet s bemutatta egyszersmind a gyászoló család köszönő-levelét, a melylyel együtt 200 korona alapítványt tettek át az egyet pénztárába. Ezután őszinte sajnálattal vett tudomást a gyűlés arról a veszteségről, a mely városunk társadalmi és kulturális életét *Láng Mihály* igazgatónak eltávózása folytán érte s ezt a sajnálatot legőszintébb elismerésének és hála-jának kapcsán örökítette meg a jegyzőkönyv lapjain, azzal a sok érdemmel és azzal az igaz emberbaráti ügyszeretettel és érdeklődéssel szemben, a melyet ő egyetünk ügyei körül is szerzett, illetve tanúsítani sziveskedett. Majd a gyűlés tulajdonképi tárgyaira térve át, alispáni kijelölés alapján két új árvát vettek fel s örömmel vették tudomásul azt, hogy az egyet kérelmére, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium az árvaház egyik legkitűnőbb ápolóját az állami tanítónőképzőbe — teljesen díjtalanul — felvenni kegyeskedett. Sajnálattal fogadta a gyűlés *Legányi Iлона* árvaházi felügyelőnő jelentését, mely szerint állását a jövő év kezdetével elhagyni szándékozik s még inkább sajnálattal konstataulta azt, hogy az egyet vagyoni viszonyai tényleg nem bírják meg azokat a tetemes költségeket, a melyekkel ennek az egyelőre egy próbaévre létesítette állásnak a rendszeresítése járna. Különben meleg szavakkal emlékeztek meg a távozni készülő felügyelőnőnek gyöngéd buzgalomáról és ügyszeretéről, a melylyel állását mindenkor ellátni igyekezett s érdemeivel szemben elismerésüket tolmácsolták. Majd kiosztották az igazgató-választmányi tagok között a gyűjtőkönnyvecskéket, kérvén őket, hogy a szokásos évi gyűjtést, — a melynek eredménye nélkül az egyet fenn nem állhatna, — még október folyamán eszközölni sziveskedjenek.

**Zárlat.** Soósújfalú községben a sertésállomány között a sertésvész ragályos betegség állapotát meg, a nevezett községben f. évi szeptember hó 24-ikétől 30 napi községi-zárlatot rendeltek el az említett állatfajra.

**Zárlat-feloldás.** Vörösalma, Jernye községben a sertésorbáncz, Szokoly, Ladomér községben a sertésvész ragályos betegség miatt elrendelt községi- illetve udvarzárlatot feloldották.

**Városi közgyűlés.** Eperjes sz. kir. város képviselő-testülete szeptember hó 29-ikén tartotta közgyűlését *Mandics Ede* polgármester elnökle alatt. Elnök a gyűlést hosszabb előterjesztéssel nyitotta meg, a melynek folyamán különösen meleg szavakat szentelt annak a veszteségnek az ecsetelésére, a mely városunk köz- és társadalmi életét dr. *Kraysell Aurél* kir. tanácsos, a Ferencz József-rend lovagja s nyug. vármegyei tisztii főorvosnak elhúnytával érte. Szépen emlékezett meg benne a nemesszívú emberbarátról, a lelkes és a közügyeket mindenkor keblén viselő tevékeny polgárról, a tudós orvosról és a kiváló s már — úgyszólván — gyermekkorában is hazafiúi szolgálatakat tett honfírról. A szép beszéd hatása alatt egyértelemmel kimondotta a gyűlés, hogy az elhunyt emléket és érdemeit, valamint a haláleset felett érzett őszinte részvétet és mély fájdalmat jegyzőkönyvében megörökíti. Egyszersmind elismeréssel vett tudomást arról, hogy az elhunytnak családja, az ő emlékére, a városi szegények és a városi kórház javára egyenként 200–200 koronányi

az ilyen tartalmú poema kinyomatását. Évek múlva pedig, a mikor szabad lett a sajtó, akkor már Petőfi büszkébb volt, mint hogy egy ilyen talált gyermeket elismerjen. Mikor ő már villámokkal hajigálózhatott, nem volt kedve szerint aczéllal, tűzkövel szórni a szikrákat.

De az irodalombúvárra becses marad ez az elfelejtett magzat, a kit hajdani jóbarát hű emlékezete életben megtartott. Köszönetünk érte! Ezzel ismét szaporodik egygyel a száma a Petőfi által gyűjteményéből önként kihagyott költeményeknek. Eddig volt 48, ezzel lesz 49.

A legtávolabbról se érezhetem magamat illetékesnek arra, hogy a költeménynek a hitelességéhez hozzászóljak. Elvégre maga a költeménynek megőrzője is azt írja, hogy: «N. L. nyug. törvénybíró, akkor eperjesi jogász, emlékeztetből mondotta nekem tollba». Ez a mondat maga igazolja azt, hogy a költemény teljesen hiteles és minden kétséget kizáró, megbízható szövegben nem áll előttünk. Az tény, hogy *Nagy László* úr, a ki — nagyszámú tisztelőinek oly igaz fájdalmára — éppen a jelen év nyarán hajtotta örök álmra fejét, 1845-ben az eperjesi Kollégiumnak volt a növendéke. A Kollégium irattárában őrizett jegyzetek tanúsága szerint ő a mondott évben, — melynek április 4-ikétől május 2-ikéig terjedő 29 napját töltötte Petőfi Eperjesen, — nem — mint a följegyzés mondja — jogász volt, hanem az első bölcsészeti osztályt végezte; tevékeny részt vett a kollégiumi «Magyar Társaság» működésében s egyéb adatok szerint is részt vett a költővel együtt tett kirándulásokban.

Arra azonban bizvást felhívhatom az érdeklődőknek szives figyelmét, hogy vajjon Petőfi maga mit ír erről a költeményéről az ő naplójegyzeteiben, a melyek oly hűséges közvetlenséggel örökítették meg ennek a költő utazásnak annyira drága emlékeit.

Az úti-jegyzeteknek idevonatkozó része a következően hangzik:

«Egy kis órányira Eperjestől szomorkodik Sáros romja, Rakóczi egykori fészke. Voltam rajta. Dehogy mulasztanám el valami romot megtekinteni, hacsak szeret ejtethem. Oly jól esik ott színóm a dicső lovagkor levegőjét, melyben születnem kellett volna igazság szerint. Én a tollat meglehetősen forogatom, de úgy érzem, nagyobb hivatásom lett volna a kard viselésre, mire — fájdalom — későn születtem... Valami nyolczan kerekedtünk föl Sáros romjait látogatni. A hegy alatt elhagytam a társaságot s, összeszedtem magam, hogy hamarabb érjek föl, mert tartottam tőle, hogy könyeimet el nem fojthatom s én nem szeretem, ha más sírni lát engemet. E várra vonatkozik *A rom panasza* című versem.»

Vajjon csakugyan a most nyilvánosságra hozott költemény volna-e ez a keresett vers, a melyről azt mondja *Havas A.*, hogy: az «nem maradt reánk; a sajtóviszonyok miatt 45-ben, úgy látszik, nem jöhett ki és később elkallódott?»

Ennek a kérdésnek az eldöntését hivatottabbakra kell bízunk. Azt azonban el kell fogadnunk, hogy ennek a feljegyzésnek az értelme szerint a költemény címe nem lehetett más, mint az, a mit maga a költő

— közvetlen a kirándulás ideje utáni időben papírra tett — úti-naplójában megörökített, a melyre tehát ő kétségtelenül jobban emlékezhetett és emlékezett is, mint azok, a kik a költeményt esetleg hallásból vagy lemásolás folytán megtanulták s évtizedek múltán emlékezetből tollba mondották, t. i. ez: *A rom panasza*. Ez a cím azonban — valljuk be — semmiképen sem illik a most nyilvánosságra jutott költemény fölé. Nincs összhangzásban a költemény tartalmával.

Arról nem is szólok, hogy a most közzétett költemény hangulata és a naplójegyzetek idevonatkozó részének hangulat-festése sem inondható teljesen azonosnak.

E felfedezés lapunkban való közzétételének az alkalmát különben felhasználhatom arra is, hogy egy régebbi tartozásomnak megfeleljek.

Mikor *Petőfi Eperjesen* című kis művet megírtam, többen kérdezték tőlem azt, hogy miért nem fogadtam el én is abban *A rom panasza* című költemény gyanánt azt a verset, a melyet városunk történeti adatainak egyik legbuzgóbb és leglelkesebb gyűjtője, általam is látott kéziratban, ilyen gyanánt őriz s a melyet egy az Erdei laknál mondott s a *Magyar Kisdadnelvés és Népköltés* 1897. évi 8 ik füzetében közzé is tett emlékbeszéd — melyre különben művemben, mint használt forrásra hivatkozom — szintén ilyen gyanánt idéz?

Megvallom, mi sem szolgált volna nekem nagyobb örömmre, mint az, ha ezt a verset a kutatott költemény gyanánt elfogadhattam s művemben ilyen gyanánt felvehettem volna.

alapítvány  
emléket ha  
pótlólag  
valamint  
József va  
felmentve  
József nev  
lás folyama  
Andrássy-t  
ró. A tárg  
legtöbb a  
dött ki egy  
tanácsos el  
patáky Imr  
jelentését, a  
s ennek meg  
együtt el f  
csatornázás  
a csatornáz  
A Micskéné  
meghozatal  
megkivánt  
múlva tart  
1899. évi z  
szakértők, it  
átvizsgáltak  
képző-tanfo  
felállítására  
hogy az els  
közepén nyi  
Arpad, vezet  
a barak-lakt  
szakosztályi  
szükséges, h  
ség állomány  
tessék el. Az  
történnék s  
740 kor - évi  
a gyűlés küle  
beható megfi  
ben városun  
házasztályad  
alá eső) lak  
tegyen részle  
távított Lan  
nak meleg l  
ványára egye  
nek a város  
a tekintetbe  
érvolyamú ki  
külön megter  
tanítónőképze  
ki s ezt, vala  
sajnálattal jegy  
tal közölni fe  
törvény végre  
kerülvén szöb  
pus/ta Nagya  
tartozik — a  
jövőben is has  
megállapítan  
lakhatási eng

Kutatásai  
jöttem arra.

kezdetű verse  
tunk, jogakad  
hallgatója írta  
kezdő sorát h  
jesi Lapok is l  
megjelent ver  
got látott és

*Kosa Bar*  
vonatkozólag  
elég legyen a  
kező sorokat  
verseket írtam  
és barátaim a  
egyik másik i  
Verseim, más  
dányban foro  
versemhez, az  
*panasza* című  
től vette ezt  
nem egy epig  
sét őrizi kegy  
bizonyára Pet  
ha azt neki t  
kal jobb vers

alapítványt tett. Majd jelentette polgármester, hogy az említett haláleset folytán a képviselőtestület tagjai közé pótlólag dr. *Oszwald Tivadar* ügyvédet vették fel, valamint tudomására hozta a gyűlésnek, hogy *Magyar József* városi főjegyző az anyakönyvvezetői tisztségtől felmentetvén, helyére *Andor Sándor*, illetve *Hoffmann József* neveztettek ki. Jelentést tett azután a népszámlálás folyamatba vett előmunkálatairól, valamint a Szent-Andrássy-féle műgyememi ösztöndíj-alapítvány állapotáról. A tárgysorozat fonalán a gyűlés mindenekelőtt a legtöbb adót fizetők névjegyzékének összeállítására küldött ki egy bizottságot és pedig *Ghullány József* kir. tanácsos elnöke alatt, *Rosenberg Hermann* és dr. *Balpatay Imre* tagokból. A pénz- és gazdasági szakosztály jelentését, a városi csatornázásnak ügyében, elfogadták s ennek megfelelően közelébb a kiömlésztő csatornával együtt el fog készülni a Flórián- és a Bátya-utcák csatornázása, a mire igazán égető szükség van s a mivel a csatornázási munkálatok végleg be lesznek fejezve. A Micskéné-féle ház megvétele kérdésében a határozat meghozatalát — mivel a gyűlés tagjai a törvény által megkívánt számban nem voltak jelen — újabb 30 nap múlva tartandó közgyűlésre halasztották. A város 1899. évi zárószámadatait, melyeket nemcsak felkért szakértők, hanem a gazdasági és jogi szakosztályok is átvizsgáltak, elfogadták. Tudomásul vették a szülésznő-képző-tanfolyamnak városi kórházzal kapcsolatos felállítására vonatkozó belügyminiszteri rendeletet s azt, hogy az első tanfolyam 20 növendékkel f. év október közepén nyílik meg. A tanfolyam felügyelője dr. *Lakner Árpád*, vezetője pedig dr. *Holénia Gyula* lesz. Elfogadták a barak-laktanya egy részének átalakítására vonatkozó szakosztályi javaslatot. Az átalakítás abból a célból lesz szükséges, hogy az ezred zenekara, tekintettel a legény-ség állományában bekövetkezett emelkedésre, ott helyeztessék el. Az átalakítás a barak-laktanya 27 szobájában történik s 4—5 ezer kor. költséggel járna. A helyiségek 740 kor. évi bért jövedelmezének. Ezzel kapcsolatban a gyűlés különösen felhívta a tanács figyelmét arra, hogy beható megfigyelés tárgyává tegye azt az arányt, a melyben városunkban a tulajdonosok által használt (tehát házosztályadó alá eső) és a bérbeadott (tehát házbéradó alá eső) lakrészek között létezik s erről a gyűlésnek teygen részletes jelentést. Tárgyalták ezután a Lévára távozott *Láng Mihály* tanítónőképző-intézet igazgatójának meleg hangú búcsúzó-levelét s polgármester indítványára egyértelműen kimondották azt, hogy nevezettnek a város kulturális élete terén szerzett s különösen a tekintetben kiváló érdemeivel szemben, hogy a két évtolyamú kisdudóvónőképző-intézetet, a város minden külön megterhelhetése nélkül, immáron négy évfolyamú tanítónőképzővé fejlesztette ki, meleg elismerését fejezik ki s ezt, valamint az eltávozás felett érzett őszinte sajnálatát jegyzőkönyvében megörökítvén: az eltávozzottal közölni fogja. A helynevek használata iránt hozott törvény végrehajtása tárgyában teendő intézkedések kerülvén szóba, — annak konstatálásával, hogy *Dubrapuszta* Nagysároshoz, *Vidumanyecz* pedig *Kissároshoz* tartozik — a közgyűlés kimondotta, hogy a városnak jövőben is használni óhajtott nevét «*Eperjes*»-ben kívánja megállapítani. Ezenkívül 17 egyénnek adtak 1 évre lakhatási engedélyt.

Kutatásaim eredményeképp azonban csakhamar reájöttem arra, hogy ezt a:

Fellegekig meredő hegyorom,  
Rajta sötétlik a sárosi rom —

kezdetű verset 1880. április 5-ikén *Kösa Barna* barátunk, jogakadémiánk akkori jeles költői hivatottságú hallgatója írta és pedig a költemény címűl annak kezdő sorát használván csupán. A költeményt az *Eperjesi Lapok* is közölte volt, míg nem a költőnek 1890-ben megjelent verskötetében, az az 53-ik lapon is napvilágot látott és pedig *A sárosi rom* cím alatt.

*Kösa Barna* barátunktól különben, erre a kérdésre vonatkozólag egy igen érdekes levelet őrizek, melyből elég legyen az ügy megvilágítására csupán a következő sorokat idéznem: «Midőn én, mint fiatal tanuló, verseket írtam, szívesen megengedtem, hogy ismerőseim és barátaim azokat lemásolják. Magam is másoltam le egyik másik ismerősömmnek, emlékül, egy-két versemet. Verseim, másolatban, sőt könyomatban is, számos példányban forogtak közkezen. Így jutott \*\* úr is az én versemhez, azt lemásolta, a kezdő sor helyét *A rom panasza* címet adta neki, vagy talán az első másolótól vette ezt a címet s most aztán azt hiszi, hogy nem egy epigon poétának, hanem a nagy Petőfi versét őrizi kegyelettel. Hát bizony az én verseim az s bizonyára Petőfi tiltakoznék ellene a legnagyobb hévvel, ha azt neki tulajdonítanák, mert ő a sárosi várról sokkal jobb verset írt volna.»

## Eperjesi Széchenyi-kör.

Az új évad beköszönését első sorban az új évad-jegyeknek a kör tagok számára való kézbesítése szokta hírül adni. E napokban kézbesítették, illetve kézbesítik a Kör összes rendes- és családtagjainak az új évad-jegyeket, a melyek 1900. szeptember 1-jétől 1901. aug. 31-ikéig érvényesek és a Kör összes estéin leendő felmutatás végett megőrizendők. A kör tagok tekintetében netalán beállott változásokat ez alkalommal kell a Kör pénztárosánál: *Kösch Árpád* úrnál bejelenteni s ott kell egyszermind az új felvételt kéréket is bejelenteni. Örömmel jelentjük, hogy a felvételt kérő új tagoknak száma már eddig is igen jelentékeny s az igazgatóválasztmány első gyűlésének kellemes feladata lesz e nagyszámú jelentkezőknek a felvétele. Ezúttal is kiemeljük, hogy családtagul csak azok vehetők fel, a kik valamely rendes-taggal közös háztartásban élnek.

A Kör ez évi pályázatainak határideje október 1-sejével járt le. A Kör titkárához a megszabott határidőben összesen 5 pályamű érkezett be és pedig 1. a Vörösmarty-ódára, 2. a Vörösmarty költséztételéről szóló kérdésre és 3. az ismeretterjesztő felolvasásra. A Kör magyar-irodalmi szakválasztmányában közelébb fognak a művek bemutatásra kerülni s a szakválasztmány fog azoknak a megbírálatásáról gondoskodni, míg a bírálatok alapján, a szakválasztmány előterjesztésére, a pályadíj odaítélése tekintetében az igazgató választmány fog dönten. Sajnos, hogy a pályakérdések többeket nem buzdítottak a szellemi tornában való részvételre.

A Kör könyvtári bizottsága október 5-ikén tartotta ülését a titkár elnöke alatt. A gyűlés tárgyát a könyvtár nagy pontossággal és szakértelemmel eszközölt rendezésének az ügye képezte, a mely a közel jövőben teljes befejezést fog nyerni. Foglalkozott ezenkívül a bizottság a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztériumnak a népkönyvtár fejlesztésére adott segélyével s javaslatot tett annak felhasználására nézve.

Az igazgató-választmány október 6-ikán ülést tartott, melynek lefolyásáról, tekintettel lapunk zártára, következő számunkban fogunk részletesebben megemlékezni.

## HIREK.

\* **Ő császári és apostoli királyi Felső-gének** október hó 4-iki névünnepe ez évben is alattvalói hódolattal ünnepelte városunk közönsége. Összes polgári és katonai hatóságaink — nagyszámú díszes közönség jelenlétében — résztvettek a szent-misének, hogy halát adjanak a mindenható Istennek, ki felséges Királyunk életét mindeddig megtartotta, s hogy az Ő drága életére a jövőben is áldástadó jóságos kegyelmét kérjék. Az ünnepélyes szent-misé *Pletényi Endre* apát-plébános fényes segédlettel celebrálta.

\* **Lapunk zártakor** jelent meg a *Budapesti Közlöny*-ben a következő legfelsőbb királyi kézirat:

A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére dr. **Bárdossy Jenő** földmívelésügyi miniszteriumi osztálytanácsost *Sárosvármegye főispánjává* kinevezem.

Kelt *Bécsben*, 1900. október hó 2-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Széll Kálmán s. k.

\* **Gör.-kath. egyházmegyei hírek.** A vall.- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium Stecz Károly selyebi k.-tanító fizetését 800 koronáig kiegészítette. — *Felvétel és fölmentés.* Runtág Rezső VIII. oszt. tan. a papnövendékek sorába felvétel, Bellovics Miklós eddigi e. m. irnok pedig az irodai szolgálat alól felmentetett.

\* **Esküvő.** *Willecz Ilonka* szeptember hó 29-ikén esküdtött örök hűséget *Achác Sándor* cs. és kir. 67-ik gyalogezredbeli századosnak, Nyirjesen.

\* **Himen.** *Sütányi Győző* kapui körjegyző október 11-ikén vezeti oltárhoz Kapivágáson *Kaposi Mariskát*, kapivágási állami tanítónőt.

\* **Eljegyzés.** *Hasslinsky Rezső* dr. beszercebányai ev. főgimnáziumi tanár eljegyezte *nagyvárad* *Baranyay Imre* m. kir. honvéd-ezredes és neje született *bođai Gyertyánffy Maria* leányát *Ilonát*.

\* **Halálozások.** Ifj. *Kovalicsky Mihály* Sárosvármegye tiszti főügyésze, az ügyvédi kamara alelnöke hűnyt el f. hó 5-ikén élete 66. évében. Temetése vasárnap, f. hó 7-ikén d. u. 4 órakor megy végbe.

F. hó 6-ikán hűnyt el *tapolylucskai és kükemesei Ránó Györgyné* szül. Dessewffy Berta élete 68-ik évében. Temetése hétfőn, f. hó 8-ikán lesz Zsálmányban.

\* **Nekrológ.** *Kurucz János* héthársi nyug. tanító s a felsőtarcai r. k. tanítóegyesület elnöke f. hó 1-jén elhűnyt. Temetése f. hó 3-ikán ment végbe Héthársón, számos kartárs és az egész község részvétele mellett.

\* **Kirendelés.** Az igazságügyminiszter *Adamkovich Győző* szolnoki kir. törvényszeki aljegyzőt ügyészi megbízáttal rendelte ki.

\* **Új tanárok.** A koll. igazgató-választmány szept. hó 28-ikán tartott ülésében gondoskodott *Slajchó Mihály* kollég. tanítóképezdei volt igazgató helyének betöltéséről és pedig akként, hogy *Gamauf György* tanárt egy évre az igazgatói teendőket ellátásával bízta meg, az üresedésbe jött mennyiségű taniszékre pedig rendes-tanári minőségben négy pályázó közül megválasztotta *Gerhard Béla* beszercebányai állami polgári-iskolai jeles képzettségű rendes-tanárt, ki az internátusban egyúttal a felügyeletet is gyakorolni fogja. A koll. főgimnáziumban legújában rendszeresített tanári állást már régebben *Telek Kornél* tanárjelölttel töltötték be, a ki állását október hó 1-jével foglalta el.

\* **Az «Uránia» magyar tudományos színház** zsűfolt házak előtt, az ifjúsági előadásokkal együtt összesen kilencz, valóban érdekes és tanulságos, ismeretterjesztő előadást tartott.

\* **Önkéntesi vizsgák.** A gyalogezredbeli önkéntesek mult hó végén vizsgáltak Kassán. A vizsgálóbizottság elnöke *Radanovics* cs. és kir. vezérőrnagy volt. A vizsgázó önkéntesek 67-en voltak. Ezek közül 17 megbukott, a többi pedig képesítették. Második év szolgálatára kötelezett a vizsgáló-bizottság 6-ot. Háziezredünk önkéntesei közül az őrmesteri címzet elnyerték: *Bistey Rezső*, *Bottenstein Zsigmond*, *Grosz Emil*, *Groszmann Árpád*, *Lescsienszky Sztaniszlau*, *Moser Gyula*, *Somogyi Rudolf*, *Tokár Emil*, *Vrablovich Géza*.

\* **Október 6-ikát**, az aradi gyásznap 51-ik évfordulóját hazafias kegyelettel ünnepelték ez évben is a koll. intézetek. Örömmel és elismeréssel közöljük, hogy a koll. két akadémia ifjúsága ez alkalommal is kezét fogva egymással, a koll. tanítóképző-intézet növendékeivel együtt azon voltak, hogy a kegyeletes ünnep minél fényesebb és emelkedettebb legyen. Az ünnepség az ev. templomban tartott istentisztelettel vette kezdetét, melyen az ifjúság felkérésére dr. *Szlávik Mátyás* theol. dékán buzgó imát mondott, majd — mint ezt a falragaszok lelkes sorok kíséretében előre jelezték — a Kollégium dísztermében kiválóan sikerült emlékünnepp folyt le a következő műsorral: 1. Szeretet himnusza, Goll J.-tól, énekelte a tanítóképezdei énekkar. 2. Megnyitó-beszéd, tartotta ifj. *Porkoláb Gyula* theol. testületi elnök. 3. «A tizenhárom», Váradai Antaltól, szavalta *Wanitsek Emil* theol. hallgató. 4. Emlékbeszéd, tartotta *Köhler Jenő* jogásztisztületi elnök. 5. «Október 6», ifj. *Ábrányi K.-tól*, szavalta *Timcsák Aladár* jogh. 6. Himnusz, *Erkel F.-tól*, énekelte a tanítóképezdei énekkar. A szereplők valamennyien igen szépen feleltek meg feladatuknak; az énekkarok *Kapi Gyula* mesteri betanítása s vezetése mellett működtek közre. Október 7-ikén d. e. 1/2 9 órakor a koll. főgimnázium Magyar Társasága tart szép műsorral emlékünnepet.

\* **Vívó-tanfolyam.** Mint értesülünk, *Könyai Kyss Albert*, a Kassai Sportegyletnek kiváló vívómestere, az arany-éremkereszt birtokosa, október hó 10-ikétől Eperjesen rendszeres kard- és vitéz-tanfolyamot nyit. A mester iskolája a belga-olasz módszernek képviselője. Hetenkint háromszor fog a tanfolyam alatt Eperjesre átrándulni.

\* **«Az emberszeretet nevében!»** Ezzel a szóval fognak városunk és vármegyénk jótékony nemtői a *Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet* igazgatóválasztmányának tagjai, a közlebbi napokban városunk közönségének ajtaján bekopogtatni, hogy emberszeretettük adományait kérjék az egyet *«Erzsébet árvaház»*-nak javára. Csak jelezzük ezt a nemes szívre valló áldozatkészséget és elhatározást s nem látjuk szükségesnek azt, hogy külön is ajánljuk őket és az általuk szolgált szent ügyet a közönség áldozatkész figyelmébe! Városunk művelt közönsége olyan nemes lelkű, hogy ebben a tekintetben igazán ritkítja párját széles az egész hazában s oly sokszor beigazolta már azt, hogy a nemes czélok kérő szava előtt nyitva van gyöngéd lelke mindenkor. A jótékonyosság erényénél nem lehet szebb és nemesebb! Minden letörtült kőncsepp bizonyony egy-egy áldásnak számít ott, a hol az emberi sziveket mérlegelik! Azok a gyöngéd, bájos nők pedig, kik

egyletük nemes, szent célja nevében kopogtatnak be házról-házra, igazán megérdemlik egész közönségünk gyöngéd, elismerő és hálás figyelmét! A gyűjtések eredményét nyilvánosságra fogjuk hozni ez évben is!

\* **Rabbi-választás.** Az eperjesi orth. izr. hitközség előjárása két évi fáradságos tanácskozás után végre megtalálta azt az egyént, ki az üresedésben levő rabbiszéket méltóan betölthesse és hivatva legyen a majdnem felbomlott békét a hitközség kebelében helyreállítani, a szószékéről a tagokat vallásosságra, haza- és felebaráti szeretetre buzdítani. A megválasztott lelkész a pöstyéni rabbi, a ki mély tudománya által és mint kitűnő magyar hitszónok is kiváló. Elismerésünk illesse a derék elnököt, kik karöltve azon fáradoztak, hogy az eperjesi orth. zsidó-hitközség élére oly férfi állítsanak, ki nemcsak a vallásosságnak, de a hazafiságnak is mintaképe.

\* **Czimbalom-estély.** Egy bájos fiatal művész nő érkezett Eperjesre. Eljött hozzánk, hogy bemutassa zenekedvelő városunkban művészetét, melylyel végighódította Német-, Francia- és Angolország városait. A fiatal leány nagy virtuozitással kezeli a czimbalom-vesszőket s egyedül talán, ki abból az egyébként érdekes hangszerből oly szívhez szóló bús akkordokat tud kicsalni. *Keleti Rózsika* a művész, ki két év előtt Abbáziában Vilmos német császár előtt is játszott s a császár legnagyobb elismerését érdemelte ki bámulatos szép játékkal; a legnehezebb klasszikus darabokat épp oly könnyedén játsza, mint a milyen szívhez szólóan a bánatos magyar dalokat s tüzesen a patogó csárdásokat. Keleti Rózsika f. hó 6. és 7-ikén esti 8 órakor a Berger-szálloda éttermében tartja hangversenyét.

\* **Az Eperjesi Kuglizó-társaságban** — mint már előzőleg is jelentettük — az elmúlt napokban voltak a nyári idényt befejező királydobalások. Mire e sorok napvilágot látnak, elhangzott már az Éljen a király! lelkes üdvözlése s banketten ünnepelték a királyi láncz-czal ékesített legügyesebb dobót a díszes kertihelyiségben. Úgy annak lefolyásáról, mint a szebbnél szebb és értékesebb értékesebb jutalomdíjakról és tárgyakról lapunk jövő számában bővebben is referálunk. Szinte sajnáljuk, hogy ezzel a kedélyes társaság ez évi működésének megjött a befejezése és siettet a csendes téli napokat Eperjesen. Az utolsó napokban a kuglizóban szokatlan élénkség volt észlelhető. Az értékes jutalomtárgyak és díjak a Zavatzky-féle üzletben voltak láthatók. Az I. prémium: 40 korona aranyban. Egy értékes ezüsttárgyat dr. Schmidt Gyula tagtárs is adott a társaságnak. Eddig a legjobban dobáltak: Kozák Tivadar, Schroeffer Antal, dr. Liska Mihály, Weber Károly és Osvald Károly. A jutalomdíjak sorrendjét a szeptember 4-ikén tartott választmányi ülés állapította meg. A befejező banket a társaság helyiségében fog megtartani.

\* **Az Eperjesi Önkéntes Tűzoltóegylet** október 14-ikén d. u. 3 órakor a városi tanácsteremben közgyűlést tart, a melyre annak elnöksége az egyesület összes tagjait ezennel tisztelettel meghívja. A tanácskozási tárgyai: 1. Einöki megnyitó-beszéd. 2. Parancsnoki jelentés. 3. A szolgálati érmek kiosztása. 4. A számadások bemutatása. 5. Számvizsgáló bizottság jelentése. 6. Jövő évi költségeloirányzat. 7. A tisztviselők és a választmányi tagok választása. 8. Netáni indítványok tárgyalása.

\* **Iskola-felavató ünnep** Girálton. Október hó 18-ikán szép ünnepre készülnek Girálton. Ezen a napon adják át ünnepélyesen rendeltetésének az ujonnan épült állami népiskolát, mely alkalommal a girálti művészkedvelő fiatalok — gazdag műsorral — hangversenyt is rendez. Az ünnepség iránt Girált környékén igen nagy az érdeklődés s méltán, mert — mint arról a múltban is többször volt alkalmunk meggyőződhetni — kiváló színvonalon állanak a műkedvelők által rendezett hangversenyek.

\* **Választmányi ülés.** F. hó 2-ikén tartotta rendes havi választm. ülését az *E. T.-és V.-E.* a kir. kath. főgimnáziumban, *Szinyei Mersé István* elnöke alatt. A választm. elhatározta, miszerint dr. Vécsey Béla, a tornaügy kiváló barátjának halála alkalmából távirati részvételnek ad kifejezést, s a tagfelvételek után köszönettel veszi a titkár jelentését a szept. 23-iki verseny anyagi és erkölcsi eredményeiről, melynek folyamán Pethe titkár, Szedlák, Hanusovszky tagoknak s a pénztáros jelentése után ennek, köszönetet szavaz. Elnök előterjeszti a vall.-s közokt.-ü. miniszter által egyszerűsmindenkorra segélyképen felajánlott 200 koronányi összeg kérdését, melyet a választm. megköszönni határoz és hova fordításának célját is kijelöli. A vivást illetőleg szentgeryői Horváth Lajos vívómesterrel lépett a választm. érintkezésbe és így heti három órában (kedden, csütörtökön és szombaton 5—8-ig) fog a vivás

megtartani. Főmérült egy mulatságrendezés kérdése is, s e célra Csátary Ágost dr. elnöke alatt Dóbiás Ede, Mattyasovszky György s dr. Balpataky Imréről álló vigalmi-bizottság küldetett ki, mely után az ülést az elnök berekesztette.

\* **A katonai zenekar elhelyezése.** A katonáknál a legénység tényleges létszámának időközben történt nagyobb felszaporodása szükségessé tette valamelyes új helyiségnek létesítését, a hol legalább a katonai zenekar elhelyezhető legyen. Miután sem a középső-, sem az úgynevezett korona-laktanya tovább nem építhető s nem bővíthető, sok minden egyszerű és <vegyes> bizottságok ülései, megállapodásai s javasatai alapján a közgyűlés elhatározta, hogy a barak-laktanya egy részét át fogja alakítani s a kívánt célra átengedni, az esetben, ha a katonai kormány a kilátásba helyezett bérösszeget mindaddig kötelezi magát fizetni, míg a vármegyei laktanya bérlete tart, vagyis 1913. évi okt. 31-ikéig. A bérösszegeből természetesen első sorban az átalakítás költségeire veendő kölcsön kamata s amortizációs részletei fedeztetnének s a maradék rész a háztulajdonosokat érdeklő barak-laktanyái alap javára vételeztetnek be. Miután nincsen kétség, hogy a katonai kormány a föltételeket elfogadja úgy lehet, hogy a katonai zenekar még ez ősz folyamán átvonul új lakosztályába.

\* **Sport.** Az *E. T.-és V.-E.* elmúlt vasárnap rendezte a kassai országúton kerékpáros útversenyét, melynek tiszta, de szeles időben kellett lefolynia, — sajnos — gyöngye részvételével a kerékpárosoknak. Egy súlyosabb elbukás is történt, a mihez bizonyonyal hozzájárult az útnak határozott rosszasága. A verseny eredménye a következő: a) Junior-verseny, 5 kilom.: 1. Richnavszky Oszkár 11', 2. Zsiross Elemér. b) Főverseny, 30 kilom.: 1. Timcsák Aladár 1 ó. 22', 2. Neumann (M. K. Sz.), — Zsiross Zoltán elbukott. c) Senior-verseny: 1. Dahiströhm Károly 11' 42", 2. Sonnenfeld Kornél. d) 10 kilom.-es egyleti verseny: 1. Timcsák Aladár, 2. Dahiströhm Károly. Timcsák a fásztó 30 kilom.-es verseny daczára is szép idő alatt futja meg a 10 kilom. es távot. Este jóízűen, kedélyes összejövetelben esett meg a díjkiosztás Berger nagytermében.

\* **Tűz Bártfa-fürdőn.** Bártfa-fürdőn az Orvos-forrás áttelében üsdők óta egy öt-hat viskóból álló ház-csoport van. A fürdőigazgatóság nagy áldozatokkal az egész fürdőtelepet világfürdő nivójára emelte. Csak egy-két ósdiakodó háziúr akaratoskodásán szenvedett jó szándéka hajótörést, mert semmiképen sem lehetett rávenni őket, hogy modern villákat emeljenek. Mint bártfai tudósítónk írja, most ezek közül a régi épületek közül a Tahy báróné háza, a Frankfuri udvar és a Szántay-ház leégett. Hogy a tűzvész nagyobb kárt nem okozott, a szélcsendnek köszönhető. A leégett házak biztosítva voltak.

\* **A Delnában elég víz van.** *Mandics Ede*, Eperjes sz. kir. város polgármestere legutóbb szakértővel megsejmelte a Delnát, hogy ily hosszú szárazság után — minő az emberek állítása szerint tíz év óta nem volt — elegendő víz van-e benne. A szakértő mérnök által eszközölt mérések eredménye az, hogy egy tízezer lakosságú várost — ily szárazság mellett is — képes a három forrás napi 100 h.-liter vízzel ellátni. Tekintve azonban, hogy egy negyedik forrás is van, a Delna vize föltétlenül elegendő lesz, hogy Eperjes városát egészséges friss ivóvízzel ellássa. Bár már látók!

\* **A Magyar Kerékpáros-szövetség** szept. 23-ikén tartotta VI. évi rendes közgyűlését Győrött. Ez alkalommal — mint örömmel értesülünk — az elnökség vidéki tagjai közé beválasztották *Mattyasovszky Györgyöt*, az *E. T.-és V.-E.* kerékpáros-alsztyálynak elnökét. A jövő évi közgyűlés helye *Pozsony* lesz.

\* **Elveszett.** Mayer Endre helybeli ev. theologiai tanár neje múlt hó 30-ikán délután a vasútfel vezető gyalogjárón, félméter hosszú, fonott, arany női-lánczát — 30 korona értékben — elvesztette. A rendőrség a becsületes megtalálót fölhívja, hogy azt a rendőrségen adja át, a hol illő jutalomban fog részesülni.

\* **Becsületesség.** Tegye Gyula cs. és kir. hadnagy a 67. gy.-ezrednél múlt hó 30-ikán reggel a rendőrségnél panaszképen azt adta elő, hogy délelőtt 10 órakor a középső-laktanyából a sörházig vezető jobboldali úton 1800 koronát — 3 drb. százásban és 60 drb. tizesben — elvesztett. A rendőrségnek köszönhető, hogy az elvesztett pénzösszeg csakhamar megkerült, mert kinyomoztatott az, hogy Mihel György III. el.-osztálybeli tanuló reggel 10 órakor a Feldmann üzlete előtt csomó pénzt talált és azt özv. Petruska Máriaának — a hol szállva van — át is adta utólagos bejelentés végett. A rendőrség még ugyanazon napon d. e. 1<sup>2</sup>12 órakor az Árok-utca 4. számú házában özv. Petruska Máriaától az 1800 koronát átvette és nyomban a panaszos félnék kiszolgáltatta; a megtalálót pedig — rendőrileg megdicsérve — illő jutalomban részesült.

\* **Baleset.** Múlt hó 30-ikán d. u. megtartott kerékpárversenyénél *Zsiross Zoltán* jogász Kende mellett az iskola-épület előtt kerékpárjáról — villa és kormányrúd törése folytán — oly szerencsétlenül esett a jobboldalára, hogy vérrel borítva önkívületi állapotban a földön fekve maradt és úgy jobb arcán, mint jobb-testrészein súlyosabb ledörzsöléseket, illetve zúzódasokat szenvedett. Ajánlatos volna, hogy ily kerékpárversenyeken egy-két orvos is résztvenne gyors segítségnyújtás végett.

\* **Örülj Szt.-Flórián-utca!** Sokszoros kifogyhatatlan áldás és a béke minden üdve áradjon a nemes városi képviselőtestületre, eléggé nem méltányolható bölcshatározásáért, a miért annyi fertelmes bűz, magán- és közszörnyűkódások után végre elhatározta s elrendelte a Flórián-utczának csatornázását... s ne igyekezzetek szűk határt szabni örömtöröknek ti Flórián-utczai lakosok és háztulajdonosok, hogy régi álmatok valóra váliak; de nagy lelkesedésekben szánjátok magatokat inkább a végletekre, jelesen: oly irányban, hogy már most ti is összekössétek házaikat a főcsatornával (egyidejűleg kevesebb költségekbe kerül), hogy így száműzve minden infernalis odöröket — házaitek értéke is növekedjék s... örömtörök teljes legyen! Nincs pénzetek, modjátok, — igaz; de az idő is pénz lehet s ha e kedvező időt most elmulasztjátok, mikor olcsóbban lehetne pompás csatornák birtokába jutnotok, majd megemlegetitek e jókedvű kis czikket, mikor nagyobb áron lesztek kénytelenek csatornáztatni. Eme munkálatok különben úgy vannak tervbe véve, hogy a Petróczy-féle telken végig vezetendő kiömlésztő csatorna építésével egy csapásra a Flórián-utczán kívül a Bátya-utca is kap csatornát és pedig az elmebeteg-osztály épületétől egészen a Takács-uczáig terjedőleg. Az építést az ismert Melocco vállalkozó czég eszközöli.

\* **Szerencsétlenség.** Szept. hó 28-ikán délelőtt a plavniczai fűrészgárban dolgozó 17 éves, *Kánya András* nevű legényt, midőn fűrészpont hordott, a körforgó szif ruhájának egy részét megkapván, földhöz csapta s rögtön halálát okozta. A hivatalos nyomozás megejtett.

\* **Népnevelési hírek.** A bártfai új óvoda állami ellátás alatti felállítását a közoktatásügyi kormány már elrendelte és a város legnagyobb öröme ez az új népnevelési intézet rögtön, a mint a helyiségek elkészülnek (a Hölzl-féle laktanyában) megkezdí áldásos működését s evvel egy rég érzett hiány lesz megszüntetve. Az óvónő már ki van nevezve s most csak a helyiségek átalakítása s beburkolása folyik s ez remélhetőleg október közepéig elkészül. Evvel kapcsolatban örömmel vesszünk tudomást arról, hogy az iparos tanonc-oktatás és a gazdasági szakiskola államosítás alá vonatott s még ez évben átveszik s így az egész bártfai tanügy egyetemes vezetése alatt fog az állami és magyar nemzetiség javára fejleszteni, kezdve az óvodától a VI. elemi osztályig. Hogy mily hordereje van ennek többnyelvű, idegen ajkú községek között, a határszáron fekvő Bártfára nézve, azt bővebben fejtegetünk felelezes.

\* **A bártfai új elemi-iskola** teljesen elkészült s valószínűleg október 20-ikán lesz ünnepélyes felavatása, mely alkalomra előkelő vendégeket is várnak a bártfaiak. Az épület körüli terület október 18-ikán teljesen rendezve lesz s máris hatalmasan, impozásan emelkedik ki a térből a gimnázium és az új iskola két palotája. Még csak most, a tér rendezésével tűnik ki, mily szép új belteret nyert ezáltal Bártfa, de egész szépségben majd csak akkor fog feltűnni, ha a tavaszkor ültetendő sétater fái fogják köríteni a képet, illetve befejezni a rendezést. Az iskola belső berendezéséhez szükséges bútorok s egyéb tárgyak beszerzésére a városi tanács már megtartotta az árverést s általában egészen új és a modern pedagógia követelményeinek megfelelő dolgokkal szerelik fel az épület belsejét. A tanítást ezen a télen még nem kezdik meg az új épületben egészségi szempontból, a mi minden esetre meg fogja nyugtatni az aggódó szülőket.

\* **Csak egy körtét még!** Ne ítéljük a cím után, mert a körte, különösen most ősszel van annyira olcsó, hogy senkinek sem juthat eszébe egy körtéért — hirlapilag folyamodni. Nem gyümölcs-körtéről van szó, abból a fagyok daczára is már csak elég volna, de egy érett szép villamos-körtéről, a mely bevilágítaná s *közbiztonság* tekintetéből lehetővé tenné a nagysétáren való bátrabb közlekedést. Érettnek csak azért is mondjuk, mert az általános panasz s eddigi állandó tapasztalat, — hogy a nagysétáternak a g-k alumneumtól a szeminárium felé eső — kanyarulat részén 250 lépésnyire az est beálltával állandóan oly sötétség van, hogy a közbiztonság föltétlenül még egy villamos-lámpát követel, — teljesen megérlelte az elhatározást arra, hogy úgy az arra lakó és közlekedő közönség, de különösen az ifjúság érdekeinek kifejezést adjunk. A város gazdasági tanácsa s intézősége sok al inkább szívén viseli

a lakosság sétaterét kívül lemméltár sulattal val a hálózat v alkalma les még... a

\* **A per** manók, a pe udvari ebéd szentlukaéban igen jó — a hol bud. vántak más megismertek urat, Emine hogy a Szt. küldemény

\* **Brutál** Amerikából hazajövetkor halálos sebet A vért szom ton bekísérte f. hó 4-ikén előadja, hogy tulajdonát ké — az egyik és 31 fillérm ellopta és az meg intézke mozza, hogy Mária nevére volt 1545 ke kivette és az és így a rend tehette, hogy könyvecskét 3 Takarékpénza az összeg kiv elé állítsák.

\* **Vásári t** kor a vásárté lakos feleségét álló *Tobiasz D* a két tized el vegyült, de a megsípte és

\* **Lótolvá** éjjelen át Ru Mátýas, Gyola György ottani tettesek által nyomozást me cigányokat g menve, egészen nevű cigányt, a rendőrség végett — a r

\* **Véres v** a Sztankay-tél tozó cigányok napzámos és *József* balvái kimenő rendőr kovácsot a vár pedig a város tetett és testi sághoz fel is

\* **Rendőri** ban szeptembe közöl 147 kü 49 egyént, még és a polgári r kitolonczoltat Idegen tolonc és 21 férfi, ös

\* **A tűz.** E gyar könyvpia vívnia a szerző a nagy olasz ír benső jó barát éppen szakaszt szerelmi viszor Duse és d'Ant és leleplezést lá mére lobbantó ily messzire m közé tartozott d'Annunziót. E világszerte ism



4445—1900. tkvi sz.

**Árverési hirdetményi kivonat.**

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Oszwald Tivadar mint a németjakabvágyási ág. ev. egyház felügyelője, eperjesi lakos végrehajtónak **Korupcsák András** izségi lakos végrehajtást szenvedő elleni 63 kor 68 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyben az eperjesi kir. törvényszék (az eperjesi kir. járásbíró) területén levő Izsép községben fekvő, az izségi 3-ik számú tjkvben A. I. 1—14. sorsz. A. II. 1—11. sorsz. és A. III. 1—2. sorsz. alatt foglalt Korupcsák András nevében álló ingatlan birtokjuttalékra 1640 korona kiküldési árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1900. november 15-ik napján d. e. 10 órakor** Izsép községében meg-tartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül 164 koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Eperjesen, 1900. évi augusztus hó 25-ikén.

**Urbán Gyula,**  
kir. tiszti bíró.

889—1900. szám.

**Árlejtési hirdetmény.**

Alulírott m. kir. főbányahivatal kezelete alatt álló sófőző-üzem **1901. évi anyag- és termény-szükségletének fedezése céljából** árlejtés hirdettetik, és pedig:

**I. csoport:****Gabonaneműk és termények.**

|   |
|---|
| 220 q. búzára, hl.-ként 75 kgr. súlylyal, |
| 410 « rozsrá, « 71 « «                    |
| 40 « zabrá, « 43 « «                      |
| 60 « lószénára,                           |
| 20 « alomszalmára,                        |
| 30 « zsupszalmára.                        |

**II. csoport:****Kenő- és világítási anyagok.**

|                                |
|--------------------------------|
| 600 kgr. repce égő-olajra.     |
| 300 « dinamogép-olajra.        |
| 500 « faggyúra.                |
| 150 « géptisztító kenderkócra. |

**III. csoport:****Fűrés-árúk.**

|   |
|---|
| 1000 db. 4 m. hosszú, 30 cm. széles és 3 cm. vastag fenyődeszkára.                  |
| 2000 db. 4 m. hosszú, 6 cm. széles és 3 cm. vastag fenyőlécra.                      |
| 400,000 db. 46—47 cm. hosszú, 8 cm. széles és 1 cm. vastag I-rendű fenyőszindelyre. |

Ezen termények és anyagok a szükséghez képest meghatározandó részletekben 1901. évi január, április, július és október hó elején — a fenyő-zsindely azonban legkésőbb 1901. évi június hó végéig — nevezett hivatal szertárába díj- és költségmentesen beszállítandók lesznek.

A magyar nyelven szerkesztett zárt és 1 koronás bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok — melyek csoportonként elkülönítve külön-külön benyújtandók és melyekben az ajánlott egység-árak koronaértékben számokkal és betűkkel tisztán és olvashatóan kiteendők és ajánlott összegnek 10% bánatpénz csatolandó — folyó évi **október hó 30-ikán d. e. 9 órakor** nevezett hivatalnál megtartandó zárt ajánlati versenytárgyalásra a kitűzött határidőig annál is inkább nyújtsák be, mert elkészen beérkezett vagy utóajánlatok feltétlenül visszautasíthatni fognak.

A bánatpénz készpénzben vagy állami értékpapirokban, a napi árfolyam 90%-val számítva, csatolandó.

A készpénzben csatolt óvadékok a megmaradt ajánlattevők, illetve szállítók kívánságaira 24 órán belül, de csakis állami értékpapirokkal kicserélhetők; ezen idő eltelte után azonban a kicserélésnek többé hely nem adatik. Továbbá köteles ajánlattevő ajánlatában kitenni, hogy a szállítási feltételeket — melyek a hivatalos órák alatt ezen hivatalnál bármikor betekinthe-tők — ismeri és magát azoknak aláveti.

Végül fentartja alulírott m. kir. főbányahivatal magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlott árakra — szabadon választhasson és a szállítást azoknak odaitélhesse, kiket a szállítást teljesítésére legalkalmasabbnak talál vagy pedig az összes beérkezett ajánlatokat visszautasíthatja és újabb árlejtést hirdethessen.

Sóvártn, 1900. szeptember 26-ikán.

**M. kir. főbányahivatal.**

5676—1900. kir. t. szám.

**Árlejtési hirdetmény.**

Az eperjesi kir. ügyészség felügyelete alatti központi és a hatósága területén levő *bárfjai, giráltsi, kisszebeni, lemesi és szviduiki* kir. járás-bírói *fogházakban* letartóztatottak, továbbá a fogház területén kívül eső tűztelepekre, vagy más helyekre, külső munkára kiküldött foglyok — azon helyek kivételével, a hol az állam a foglyok és rabok élelmezését házilag eszközölteti — rendes élelmezésének, valamint a betegek számára orvosi rendelvény alapján kiszolgáltató *étadagok és élelmiszerek szállításának* a jövő 1901. évi január hó 1-ső napjától bezárólag az 1901. s. illetve 1903. december 31-ikéig terjedő egy, esetleg három évre leendő *biztosítása iránt* az eperjesi kir. ügyészség hivatali helyiségében f. é. október **19-ikén d. e. 9 órakor**, zárt ajánlati tárgyalással egybekapcsolt újabb nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

Miről vállalkozni kívánók azzal értesítetnek, hogy az 1 koronás bélyeggel ellátott s az alábbi kellékeknek megfelelőleg kiállított és felszerelt zárt írásbeli ajánlatok, az árlejtés megkezdéseig, az alulírt kir. ügyészségnél nyújtandók be.

Később érkező ajánlatok, valamint az árlejtés befejezte után tett utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az írásbeli ajánlatokban számokkal és betűkkel kiírva külön ajánlat teendő: 1. a rendes étadagra nézve 56 dekagramm kenyérral együtt, 2. a bőjti (112 dekagramm kenyér) étadagra nézve, végül 3. a betegek részére kiszolgáltató étkekre nézve, mely utóbbi ajánlatnál a számvevőileg megállapított kiküldési árakhoz viszonyított százalékleengedés mennyisége tün-tetendő ki.

A bánatpénz összege 1200 koronában állapítatik meg, mely készpénzben vagy szabály szerint biztosítékul elfogadható értékpapirokban az ajánlatához melléklendő; a szóbeli árlejtéshez résztvenni kívánók által pedig az árlejtés megkezdése előtt leteendő, kiemeltetvén, hogy még le nem bonyolított, más hasonló vállalatoknak letétben levő biztosítéka, illetőleg az arra való hivatkozás az előirt bánatpénzt nem pótolhatja. A kir. ügyészség által nem ismert vállalkozók előéletük és vagyoni állapotuk iránt magukat a zárt ajánlatához melléklendő, illetve a szóbeli árlejtésnél bemutatandó hatósági bizonyítvánnyal igazolni tartoznak.

A részletes árlejtési feltételekről a kir. ügyészség irodájában, a hivatalos órák alatt értesülés szereszhető s az árlejtési feltételek ösmerete, valamint az, hogy ajánlattevő magát azoknak aláveti, az írásbeli ajánlatokban kifejezeten megemlítendő.

Kir. ügyészség Eperjesen, 1900. okt. 4.

**Grynaeus s. k.,**  
kir. ügyész.

685. szv. szám.

**Árlejtési hirdetmény.**

A nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi miniszter úrnak f. év szeptember hó 23-ikán kelt 69,038. számú rendelete következtében a debreczeni m. kir. állami *méntelep* debreczeni, rimaszombati és szatmárnémetii osztályainál elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1900. évi november hó 1-től 1901. évi október hó végéig mutakozó *kenyér-, széná- és alomszalma-szükségletnek biztosítása tárgyában* f. évi október hó **17-ikén d. e. 10 órakor** új írásbeli zárt ajánlati árlejtés fog alulírott méntelepparancsnokságnál megtartatni.

A szállítási feltételek úgy az alulírott méntelepparancsnokságnál, mint az egyes telep-  
osztályoknál megtekinthetők.

Az ajánlatok szerkesztésére vonatkozólag felhívatik az érdekeltek figyelmé a hatóságilag kifüggesztett árlejtési hirdetményekben foglalt mintára.

Debreczen, 1900. év október hó.

A debreczeni m. kir. állami  
méntelep parancsnoksága.

**Eladó birtok.**

Reiszinger-féle, az eperjesi határban, a Szt.-László- (Villec-) hegy körül fekvő, mintegy **54 köböl szántóföld- és rétekből álló birtok**, lak- és gazdasági épületekkel együtt, **szabad kézből eladó.**

Értesítést ad Boross ügyvéd.

**RYDORABADIE**



**IGEN URAIM' A RIZ ABADIE**

VALÓBAN A VILAG LEGJOBB CIGARETTA PAPIROSA, MERT A MELLETT. HOGY NITJOND IZE VAN TELJES SZÁRZASAGANÁL FOSVA NEM PERIVOLÓDIK MEG S NEM IS DRÁGA!

Eperjesen minden dohánytözsdeben kapható.

**Árverési hirdetmény.**

Az Eperjesi Bankegylet részéről közhírré tétetik, mi-szerint a nála elzálogosított és bezárólag **folyó évi junius hó 30-ig lejárt** ékszer-, értékpapir- és egyéb tárgyakkól álló kézizálogok

**1900. évi november hó 5-én**

reggeli 9 órakor az intézet helyiségében, az alapszabályok értelmében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el-adatni fognak.

Ezen zálogok az árverés napjáig az illető felek által rendezhetők.

Eperjesen, 1900. szeptember hó 6-án.

Az Eperjesi Bankegylet igazgatósága.



szőlőn csodá-  
zat vagy r-  
vétlenül piké-

Ezen balzsam  
helyeket, ifjú-  
és üdeséget k-  
a szeplőt, máj-  
atkát s a bör-  
korsónak hasz-

A nyírfabalzsam  
latos

★ ○ ha-

A dr. Lengie

pan, mely a b-

balzsam jó hat-

Főraktár: Magy-  
gyógyss

Arany-férmel az 19-  
hangszerek cs-

STO

cs.

a cs. és kir hadse-

BUDAPEST



**Dr. LENGIEL**  
nyírfa-...  
...balzsam  
kir. szabad. Svédhonra.

Már magában véve azon növényi nedv, amely a nyírfa-ból kifolyik, ha annak törzsét megfürjük — emberemlékezet óta mint a legkitünőbb szepítő-szer volt ismeretes; ha azonban ezen nedv a feltaláló utasításai szerint balsammá alakítottatik át, csak akkor nyer úgy-szólván csodálatos hatást. Ha este megkenjük vele az arczot vagy más bőrrészeket, már másnap csaknem észre-vétlenül pikkelyek válnak le a bőrről, a mely ezáltal fehérré és gyöngéddé válik.

Ezen balzsam kisimítja az arczon a ránczokat és himlő-helyeket, ifjú arczszínt, a bőrnek fehérséget, gyöngédséget és üdeséget kölcsönöz; a legrovidebb idő alatt eltávolítja a szeplőt, májfoltot és anyajegyeket, orrvörösséget, bőr-aknát s a bőr minden más egyéb tisztátlanságát. Ara egy korsónak használati utasítással 3 korona. Kapható minden jobb gyógyszer-tárban.

A nyírfa-balzsam által puhává lett bőr konzerválására ajánlatos ezzel egyidejűleg a dr. Lengiel-féle

**Opo-krémet**  
használni. Egy tégely 1 kor. 20 fil.

A dr. Lengiel-féle Benzoe-szappan a legalkalmasabb hygienikus szappan, mely a bőrt enyhévé és fehérré teszi és hivatva van a balzsam jó hatását fokozni. Egy darab ára 1 kor. 20 fil.

Főraktár Magyarország részére: **Török József** gyógyszer-tára Budapesten, Király-utca 12.

# Keil-lakk (Glaser)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára. — Egy nagy palack ára 2 korona 70 fillér.  
Egy kis palack ára 1 kor. 36 fil.

## Viasz-kenőcs

jobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 1 kor. 20 fil.

## Arany-fénymáz

képek stb. beanyozására. 1 kis palack ára 40 fillér.

## Fehér „Glaser“-fénymáz

jobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 90 fil.  
1 nagy doboz ára 1 kor. 50 fil.

Mindenkor kapható: **Gallotsik J. Vilmos** cégnél Eperjesen.

**Kitüntetés:**  
Arany-éremmel az 1900. párizsi világtállitáson az összes versenyzők között a hangszeres csoportjában. — *Hasznos: szállítást és csatlakozást.*

# STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros,  
a cs. és kir. hadsereg és a m. kir. honvédség egyedüli szállítója.

BUDAPEST, II., Lánchíd-utca 5. szám.

Iskolai és mesterhegedűk vonóval.  
Egy finom hegedű vonóval és tokkal 7 forint.  
Gordonkák vonóval.  
Nagybőgők vonóval.  
Fuvolák. Szárnykürtök.  
Ősi magyar tarogató szabadalmazva.  
Templomi és más zenekarok részére szükséges fűvő- és vonó-hangszeresek előnyös fizetési feltételek mellett — legúj-tanúsított árban szállítanak.

**Czimbalmok.**  
Elpusztíthatlan, kitűnő erős hangú harmonikák.  
Községi dobok a legjutányosabb árakon.  
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.  
Harmonika-árjegyzék külön kérendő.

Magyarország legnagyobb fűvő-, vonó- és ütőhangszer-gyára.

2078—1900. tkvi sz.

## Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Havrilla András tótsóvár lakos végrehajthatónak **Matyasovszky János** sóbányai lakos végrehajtást szenvedő elleni 109 kor. 88 fillér és 78 kor. 94 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék (az eperjesi kir. bíróság) területén levő Sóbánya községben fekvő, a sóbányai 144. sz. tjkvben foglalt 152. hr., 173. öi. számú ház és kertből B 2. sorsz. alatt Matyasovszky János nevén álló ingatlan birkojturalékra az 1600 kor. kikiltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1900. évi október hó 16-ik napján délelőtti 10 orakor Sóbánya községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiltási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül 160 koronát készpénzben v. óvadékképes értékpapirokban letenni.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság,  
Eperjesen, 1900. július hó 28-ikán.  
**Urbán Gyula,**  
kir. toszéki bíró.

# Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.  
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:



## Locomobil és gözcséplőgép-keszletek

2 1/2 egész 12 lóerőig szalmakaszalozók, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.




## „Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek, szecsakavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egytetemes acél-ékek.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kivétel nélkül ingyen és bérmentve küldetnek.

**Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.**



**1000000 KORONA**  
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

**100,000** sorsjegyre **50,000** pénznyeremény jut, tehát az oldalt álló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felet pénz-nyereménynyel húzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben **egy millió korona.**

Egészben tizenhárom millió 160,000 korona lesz kihúva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz:  
egy nyolczad (1/8) frt — 75 vagyis 150 korona  
egy negyed (1/4) — 150 — 3 — — — — —  
egy fél (1/2) — 3 — — — — —  
egy egész — 6 — — — — —  
egy egész (1/2) — 6 — — — — —  
egy egész — 12 — — — — —

utánvét mellett vagy az összeg előzetes be-  
kültetése ellenében. Hivatalos tervezet díjlanul.  
Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre  
f. é. október hó 14-ig  
kérünk hozzánk beküldeni.

# Török A. és Tsa.

BANK HÁZ  
Budapest, V., Váci-körút 4 a.

Fiókbankházak:  
IV., Múzeum-körút 11. VI., Erzsébet-körút 54.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három és fél millió koronát.

Nyújtunk kezet a szerencsésnek!  
Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb eséllyel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

**100,000** sorsjegyre **50,000** pénznyeremény jut, tehát az oldalt álló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felet pénz-nyereménynyel húzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben **egy millió korona.**

Egészben tizenhárom millió 160,000 korona lesz kihúva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz:  
egy nyolczad (1/8) frt — 75 vagyis 150 korona  
egy negyed (1/4) — 150 — 3 — — — — —  
egy fél (1/2) — 3 — — — — —  
egy egész — 6 — — — — —  
egy egész (1/2) — 6 — — — — —  
egy egész — 12 — — — — —

utánvét mellett vagy az összeg előzetes be-  
kültetése ellenében. Hivatalos tervezet díjlanul.  
Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre  
f. é. október hó 14-ig  
kérünk hozzánk beküldeni.

# Török A. és Tsa.

BANK HÁZ  
Budapest, V., Váci-körút 4 a.

Fiókbankházak:  
IV., Múzeum-körút 11. VI., Erzsébet-körút 54.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három és fél millió koronát.

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.  
A legnagyobb nyeremény legkevesebb esetben **1,000,000** korona  
A nyeremények részletes beosztása a következő:

|           |                          |
|-----------|--------------------------|
| 1 jutalom | 600000                   |
| 1 nyer. á | 400000                   |
| 1         | 200000                   |
| 1         | 100000                   |
| 1         | 90000                    |
| 1         | 80000                    |
| 1         | 70000                    |
| 1         | 60000                    |
| 1         | 40000                    |
| 1         | 30000                    |
| 1         | 25000                    |
| 1         | 20000                    |
| 1         | 15000                    |
| 1         | 10000                    |
| 31        | 5000                     |
| 67        | 3000                     |
| 3         | 2000                     |
| 432       | 1000                     |
| 703       | 500                      |
| 1238      | 300                      |
| 90        | 200                      |
| 81700     | 170                      |
| 3900      | 130                      |
| 4900      | 100                      |
| 50        | 50                       |
| 3900      | 40                       |
| 2900      | 40                       |
| 50,000    | nyer. és jut. 13.167.000 |
|           | összegeben               |

Készpénzben fizetendő.

Rendelőlevél, levágandó. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA főelárúsítók, Budapest.  
Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.  
Az összeget — korona összegben — postautóval küldöm. (A nem letsző ürüldendő.)

Pontos cím: \_\_\_\_\_

**Nagy mellékkereset!**  
**Sok pénzt** kereshetnek bármely foglalkozású személyek minden költség és rizikó nélkül, ha hajlandók tőlem egy ügynökséget átvenni.  
 Ajánlatok a következő címre intézendők:  
**Hermann Sachse, Leipzig-Lindenau.**



**Kwizda féle Korneuburgi marha táppor**

Lovaknak, szarvasmarháknak s juhoknak igen ajánlatos baromgyógyász.-életrendi szer.

50 év óta a legtöbb istállóban sikeresen használják s a falás hiányánál, rossz emésztésnél, teheneknél a tej minőségének, a tejhozam fokozása s javítására bevált. Egy doboz ára 1 korona 40 fillér, 1/2 doboz 70 fill. Valódi csak a fenti védőjeggyel. — Kapható az összes gyógyszerárakban s fűszerkereskedésben. — Főraktár: **Franz Joh. Kwizda** cs. és kir. osztr.-magy., román kir. s bolg. hercz. udv. szállító, gyógyszerésznél Korneuburgban, Bécs mellett.

**Leonhardi tintái.**

Különlegesség: Egyedül valódi **Anthracentinta.**

**A legjobb** könyvek, akták, okmányok és mindenemű iratok részére.

Továbbá minden fajú író-és másolótinkt.

Színes tinták, autograf-tinták és folyékony tus mérnökök s iskolák számára; tintapor és kivonat, bélyegző-festékek, másolható nyomófestékek, ruhajelző-tinták, folyékony enyv, mézga, — Syndetikon. —

Eau de Labarraque tintamaró viz.

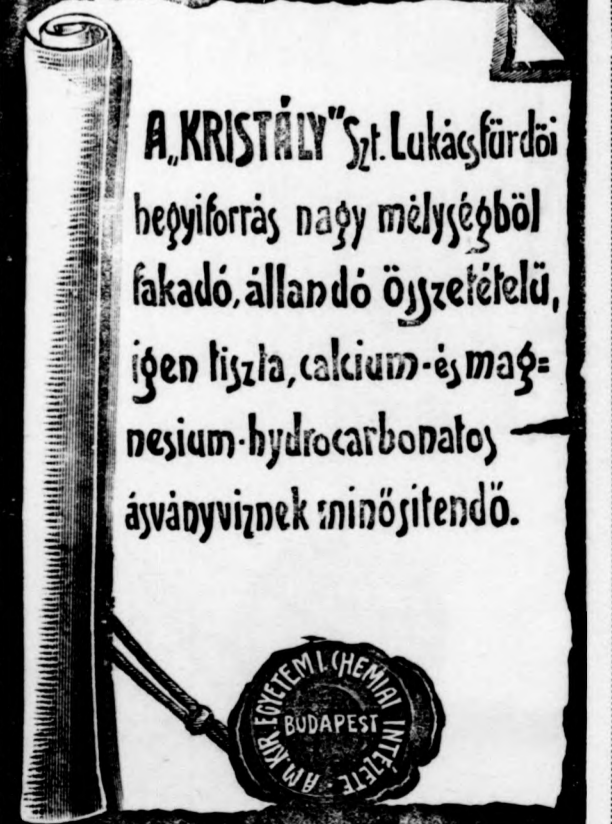
**Pecsétviasz és ostya.**

**Leonhardi Ágost** Bodenbach, az Elbe mellett.

A bel- és külföld legtöbb írószekereskedésében hapható.



**A „KRISTÁLY” Szt. Lukácsfürdői** hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó összetételű, igen tisztá, **calcium-és magnesium-hydrocarbonat** ásványviznek minősítendő.



Több száz kiváló orvos által ajánlva. A legízletesebb és legolcsóbb ásványvíz.

Főraktár Eperjesen:  
**Oszwald Dániel utóda Csizsek Jenő** fűszer-, csemege-, bor- és ásványvízkereskedésében.

**Acetylén-világítási berendezések**

városok, falvak, kastélyok, gyárak, vendéglők stb. részére.

Egyszerű szerkezetű készülék; saját szabadalmunk és gyártmányunk. Költségvetések díjmentesen.

**Calcium-carbid** a legolcsóbb árban.

**MAUTNER ADOLF ÉS TÁRSAI**  
 Budapest, V., Arany János-utca 5. szám.

Vigyázzunk a védjegyre!

**Brady-féle Máriaczei gyomorcsseppek**

nagyszerűen hatnak gyomorbajoknál, nélkülözhetetlen s általánosan ismert házi és népszerű étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felfútság, savanyú felbűfés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülésnél.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortürelhelésnél étellel és italokkal, giliszták-, májbajok- és hámorrhoídáknál. Említett bajoknál a **Brady-féle máriaczei gyomorcsseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. Bevásárlásnál csakis Brady-féle gyomorcsseppeket kérjünk!

Központi szétküldési raktár: **Brady-féle gyógyszer-tár** a „Magyar Királyhoz”, Bécs, I., Fleischmarkt.

A Brady-féle máriaczei gyomorcsseppek valódiar kaphatók:  
**Eperjes:** Barts Emil és Molitorisz I. gyógyszerészeknél.  
**Homonnai:** Szekerák A. gyógyszer-nél. — **Kis-Szeben:** Widder Gy. gyógyszer-nél. — **Lubló:** Ignatovits A. gyógyszer-nél. — **Szinna:** Csizsár Árpád gyógyszerésznél.

**Kőfaragóüzlet-átvétel.**

Van szerencsém Eperjes város és vidéke nagyérdemű közönségének szives tudomására hozni, hogy **Hercz Jakab és Fia itteni KŐFARAGÓ-MŰHELYÉT ÉS MÁRVÁNY-, GRÁNIT- S HOMOKKŐ-SÍRKÖVEK RAKTÁRÁT átvettem.** — Több évi úgy belföldi, mint külföldi műhelyekben folytatott működésem lehetővé teszi nekem a szakmamba vágó bármimű munka ízlésteljes kivitel és jutányos ár melletti elkészíté-ét.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve, maradok tisztelettel

**Grünappfel Adolf**  
 kőfaragó-mester,  
 Eperjes, Felső-vásárter.



**Kathreiner**  
 csak valódi az ismert

**Kat. reiner-csomagokban!**

Tehát soha sem nyitva, sem más megtévesztésre alkalmas utánzott csomagokban.

**Kathreiner Kneipp maláta kávéja**  
 a legízletesebb, egyedül egészséges és egyszerűs mind a legjobb pótkávé a babkávéhoz.

**Kathreiner Kneipp-maláta kávéja**  
 előszeretettel és folyton növekvő eredménnyel élveztetik a családok százazereinél.

**Kathreiner Kneipp-maláta kávéja**  
 a babkávét, a hol annak élvezete, mint az egészségre káros, orvosilag eltiltatik, a legpompásabban helyettesíti!



Előfizetés negyedév Hirdetési díj:

Sárosv

Lapunk a hivatalos királyunk 2-ikánkelt gyénk főisp ügyi minisz Hónapo lapunknak sőbb leirat gyénk eddi szolgálataim felmentést a melynek azoknak a n a melyekke — nem kis vármegyénk dásban lété A most teljesen vég és bizonytalá tevén le tör fő vezetését ősi vármegy otthonos az nos ezen a megyei főjeg tette ismeret tok szerepére — s majdan, tevő magasab központi kor bőségesen vo lévő, illetve felismerje és Ha nem valóban ked főispánnak k nagy munka nemes és t igaz szabadel őt — vármeg — megelőzte körülmény, t az önkormán élet terén eg merítette, telj a kinevezés t s hogy azt a mány bizalma szintén a leg rünkbe jönni körét, új otth — mondjuk minden mell melegével, le vel fogadjuk. Lapunk, m tartani igyeksz hogy politikai pontokkal ne mulasztása te jogos vád ben